

EN FLYTTFÅGEL FRÅN SVERIGE SATTE BO I FINLAND.

Av Leena Koivuneva i sverigefinska
författarnas tidskrift Liekki (Lågan).

Det är början av 90-talet. Sören Viktorsson, svenskfödd och helt utan finländskt påbrå, börjar studera finska vid Stockholms universitet.

Studierna rullar på och kompletteras med sommarkurser i Finland. En dröm hägrar: ”Tänk om man en dag kunde prata flytande finska”.

Drömmen gick i uppfyllelse och idag sitter framför mig en man, som talar språket korrekt och fullständigt obehindrat. Vi är i

Helsingfors, Sörens nuvarande hemstad, där han har bott sedan 1996 då han blev frilansjournalist. Och det har funnits och finns tillräckligt med arbete. Mannen är en skicklig och produktiv ordbrukare som medverkar i ett flertal svenska tidningar med sina artiklar. Till det kommer regelbundna kåserier bland annat i finlandssvenska Hufvudstadsbladet. Det behöver knappast påpekas att finskkunskaperna är närmast ovärderliga i sammanhanget. Men med någon lätthet har språkkunskaperna inte ackumulerats. Den första tiden var det vid ett par tillfällen nära att Sören skulle ha kastat in handduken.

– Men min kära finsklärare vid Stockholms universitet Saila Ekström "räddade" mig. Hon fick mig att med sin entusiasm och värme kämpa vidare, minns han.

Sören beskriver sig själv som en udda fågel. Och när det kommer till språkkunskaper är han verkligen det. Utöver finska kan han intervjua på ryska, tjeckiska, grekiska och kinesiska, samt givetvis på de vanliga skolspråken engelska, tyska, franska.

Fantastiskt.

– Det finska språket är mig kanske kärare än något av de andra, och det beror nog på att resan fram till att verkligen behärska det på hög nivå har varit så krävande.

- Belöningen kommer först när man inte längre behöver anstränga sig för att få den komplicerade grammatiken att fungera och då ordförrådet räcker till även för avancerade sammanhang.

- Numera läser och talar jag finska utan minsta ansträngning. Från första dagen i

Finland har jag tagit varenda möjliga tillfälle att öva.

Sören Viktorsson är helt enkelt en udda fågel, vilket bland annat bevisas av att han under sina första år i Finland - parallellt med arbetet - tog en finsk motsvarighet till fil kand vid Helsingfors universitet med högsta betyg i samtliga ämnen.

Huvudämnet var kinesiska språket, som undervisades av en lektor från Pekings universitet. Alla realiaämnen, så som kinesisk historia och samhällskunskap samt kultur, undervisades på finska.

- Det var ett strålande tillfälle att ett antal timmar varje vecka koncentrerat lyssna på finsktalande lärare.

- Finland är ju enligt grundlagen tvåspråkigt och jag gavs därför rätt att göra alla anteckningar från föreläsningarna på

svenska. Den så kallade föreläsningssdagboken, på finska "luentopäiväkirja" lämnar man sedan in till läraren som betygsätter.

Universitetsstudierna blev också en ingång till finländsk gemenskap.

- Finländaren i gemen är en mycket vänlig människa, men här finns också en blyghet.

Ett av mina bästa minnen är, hur jag efter dryga årets kinesiskstudier blev tillfrågad av de avsevärt yngre klasskamraterna om jag ville gå med dem och dricka öl.

- Det kom att bli första gången i Finland som jag satt en hel kväll och inte sade ett ord på något annat språk än finska!

Men hur i hela friden fastnar alla de där språken i huvudet utan att orden flyger sin kos?

– Jag vet faktiskt inte, men jag har inget

problem med att exempelvis växla mellan svenska, finska, tyska, ryska och tjeckiska.

- Med stigande ålder avtar väl förmågan en smula. Nu håller jag på att försöka få upp min nygrekiska till en nivå där jag behärskar det obehindrat.

- Fortfarande är det nog som så att om jag en gång sett exempelvis ett grekiskt ord så minns jag det och behöver inte repetera.

- Det är kanske litet som att spela gitarr. Har jag hört en låt ett par, tre gånger så kan jag vanligtvis också spela den, om den inte är väldigt strukturellt komplicerad.

Gott så. När man för ett gemytligt samtal med Sören på detta hans älskade finska språk kommer en annan person, också han språkgeni, upp i medvetandet. Även denne är en udda fågel. Det handlar om Anders Eriksson, tidigare Sveriges radios

korrespondent i bland annat Finland och numera föreståndare för Finlandsinstitutet i Stockholm. Och det visar sig att de är goda vänner.

Utöver journalistiken är Sören Viktorsson även musiker, närmare bestämt amatörtrubadur. På hans repertoar står bland annat Taube, Bellman och Cornelis. För att nu inte tala om Moskvanätter och finska favoriten Metsäkukkia (Skogblommor).

